

Ajánlás témakifejtő esszék írásához

Témák, motívumok, stílusok, műfajok, szövegfajták

abszurd: Gogol: Az orr, Kafka: Az átváltozás, Örkény: Tóték, Nászutások légyapáron

anya: József Attila: Mama, Anyám, Kései sirató

apokalipszis: Madách: Az ember tragédiája (Londoni szín), Ady: Emlékezés egy nyár-éjszakára, Pilinszky: Apokrif

arany középszer (aurea mediocritas): Horatius: Licinius Murenához, Berzsenyi: Osztályrészem

ars poetica: Petőfi: A természet vadvirága, A XIX. század költői, Tompa Mihály: A madár, fiaihoz, Ady: Góg és Magóg fia vagyok én, Babits: In Horatium, Jónás imája, Nagy László: Ki viszi át a szerelmet

asszonyi, női sors: Homérosz: Odüsszeia (Pénélopé, Kalüpszó, Nauszikaá), Szophoklész: Antigoné, Iszméné, Shakespeare: Hamlet (Ophelia), Burns: Korai még a konty nekem, Vörösmarty: Csongor és Tünde (Tünde, Ilma) Flaubert: Bovaryné, Arany: Ágnes asszony, Katona: Bánk bán (Melinda), Jókai: Az arany ember (Tímea, Noémi, Athalie), Mikszáth novelláinak nőalakjai (Az a fekete folt, Bede Anna tartozása, A bágyi csoda, Szegény Gélyi János lovai) Mikszáth: Beszterce ostroma (Estella, Apolka), Ibsen: Nóra, Móricz: Úri muri (Rhédey Eszter, Rozika), Herczeg: Az élet kapuja (Fiametta), Örkény: Tóték (Mariska, Ágika), Szabó Magda: Az ajtó (az írónő, Emerenc)

átváltozás: Ovidius: Átváltozások, Petőfi: Fa leszek, ha..., Arany: Vörös Rébék, Kafka: Az átváltozás

becsület: Mikszáth: Az a fekete folt, Bede Anna tartozása

bibliai hagyomány: Ady: A Sion-hegy alatt, Kölcsey: Vanitatum vanitas, Petőfi: A XIX. század költői, Madách: Az ember tragédiája, Babits: Jónás könyve, Karinthy Frigyes: Barabbás, Eliot: A háromkirályok utazása, Dsida Jenő: Nagycsütörtök, Tóth Árpád: Elégia egy rekettyebokorhoz, Pilinszky: Apokrif

bogár: Arany: Kertben, Kafka: Az átváltozás, Babits: Cigány a siralomházban, Szabó Lőrinc: Tücsökzene, Radnóti: Razglednicák I.

boldogság: Shakespeare: XII. szonett, Csokonai: A Reményhez, Boldogság, Vörösmarty: Csongor és Tünde, A merengőhöz, Kölcsey: Parainezis

boldogtalanság: Csehov: Sirály, Gárdonyi: A láthatatlan ember, Tóth Árpád: Elégia egy rekettyebokorhoz, Kosztolányi: Boldog, szomorú dal

bölcselet: Vörösmarty: Gondolatok a könyvtárban, Kölcsey: Vanitatum vanitas, Arany: Kertben, Az örök zsidó, Vörös Rébék, Madách: Az ember tragédiája, Babits: A lírikus epilógja, Esti kérdés, Csak posta voltál, József Attila: A Dunánál

búcsúvers: Janus Pannonius: Búcsú Váradtól, Balassi: Búcsú hazájától, Bornemisza Péter: Siralmas énnékem, Ady: Sípja régi babonának

bűnügyi történet: Arany: Ágnes asszony, Vörös Rébék, Tetemrehívás, Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés, Poe: A Morgue utcai kettős gyilkosság, Kosztolányi: Édes Anna, Dürrenmatt: A fizikusok

csönd: Vörösmarty: Előszó, Rimbaud: A magánhagzók szonettje József Attila: Téli éjszaka

dal: Alkaiosz: Bordal, kuruc dalok (pl. Csínom Palkó, Erdélyi hajdútánc) Burns: Falusi randevú, Csokonai: Szerelmedal a csikóbőrös kulacshoz, Szegény Zsuzsi a táborozáskor, Heine: A dal szárnyára veszek, Goethe: Vándor éji dala, Kölcsey: Bordal, Kosztolányi: Boldog, szomorú dal

éjszaka: Vörösmarty: Csongor és Tünde: az Éj monológja, Poe: A holló, Ady: Kocsi-út az éjszakában, Kosztolányi: Hajnali részegség, József Attila: Téli éjszaka, Radnóti: Hetedik ecloga

ekloga: Vergilius: IV., IX. ecloga, Radnóti: Hetedik ecloga

elégia: Vogelweide: Ó, jaj, hogy eltűnt minden, Balassi: Ó, én édes hazám..., Berzsenyi: A közelítő tél

elegico-óda: Csokonai: A magánossághoz, Berzsenyi: Osztályrészem, Arany: Ősszel

életkép: Burns: Falusi randevú, Radnóti: Tétova óda, Arany: Fiamnak, Mikszáth: A bágyi csoda

életöröm: vágánsdalok (Félre könyvek..., Tavasz édes mámorában), Balassi: Borivóknak való, Tóth Árpád: Körúti hajnal, Áprily Lajos: Március

elidegenedés: Kafka: Átváltozás, Tóth Árpád: Lélektől lélekidig, József Attila: Reménytelenül

élj a mának (carpe diem) Horatius: Thaliarchushoz, Catullus: Élünk, Lesbia

emigráció: Tompa Mihály: A gólyához, Ady: Sípja régi babonának, Reményik: Maradj, ha tudsz, Márai: Halotti beszéd

értékközzés: Babits: A gazda bekeríti házát, Nagy László: Ki viszi át a szerelmet

fa: Arany: Toldi estéje, Reményik: Halotti beszéd a hulló leveleknek, Nemes nagy Ágnes: Fák

falu: Mikszáth: A tót atyafiak, A jó palócok, Móricz: Tragédia, Gárdonyi: Az én falum

folyo: Petrarca: Pó, földi kérgem bárhog is sodorjad, Petőfi: A Tisza, Ady: A Tisza-parton, Juhász Gyula: Tiszai csönd, József Attila: A Dunánál

genius loci (a hely szelleme): Szolón: Szalamisz, Janus Pannonius: Búcsú Váradtól, Mikes Kelemen: Törökországi levelek 37., Kisfaludy Károly: Mohács, Jókai: A tengerszem tündére, Ady: A Hortobágy poétája, Szabó Dezső: Feltámadás Makucskán

groteszk: Gogol: A köpönyeg, Örkény: Tóték

gyermeklét: Kosztolányi: Mint aki a sínek közé esett, Fürdés (novella), A kulcs (novella)

halotti beszéd: Halotti beszéd és Könyörgés, Kosztolányi: Halotti beszéd, Juhász Gyula: Halotti beszéd, Reményik Sándor: Halotti beszéd a hulló leveleknek, Márai Sándor: Halotti beszéd

háború: Vörösmarty: Előszó, A vén cigány, Babits: Húsvér előtt, Ady: emlékezés egy nyár-éjszakára. Ember az embertelenségben, Apollinaire: A megsebzett galamb és a szökőkút, Brecht: Kurácsi mama és gyermekei, Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet, Radnóti: Erőltetett menet, , Razglednicák, Pilinszky: Harbach, 1944, Brecht: Kurácsi mama és gyermekei, Örkény: Tóték

hajó: Alkaios: Az állam hajója, Berzsenyi: Osztályrészem, Rimbaud: A részeg hajó, Ady: Új Vizeken járok

hatalom és engedelmesség: Ottlik: Iskola a határon, Örkény: Tóték

hegy: Arany: Szondi két apródja, Babits: Holt próféta a hegyen, Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet

himnusz: Szapphó: Aphroditéhoz, Balassi: Adj már csendességet, Kölcsey: Himnusz,

hősi eszmény: Homérosz: Odüsszeia, Vergilius: Aeneis, Balassi: Egy katonaének, Zrínyi: Szigeti veszedelem, Arany: Toldi, Toldi estéje, Szondi két apródja, Madách: Az ember tragédiája (Ádám) hűség-hűtlenség: Mikszáth: A bágyi csoda, Szegény Gélyi János lovai, Flaubert:

identitás: Reményik: Eredj, ha tudsz, Halotti beszéd a hulló leveleknek

idill: Csokonai: A boldogság, Radnóti: Tétova óda

idő: (mérhető, mérhetetlen, szakrális, ciklikus, profán, lineáris, objektív, szubjektív): Petőfi: Szörnyű idő, Arany: Toldi estéje (Toldi és Lajos király beszélgetése), Magányban, Vörös Rébék, Madách: Az ember tragédiája (örök idő, mítoszi idő, véges földi idő), Babits: Esti kérdés, Krúdy: A hídon, József Attila: A Dunánál, Marquez: Száz év magány

idő-és értékszembesítő vers: Berzsenyi: A közelítő tél, Vörösmarty: Előszó, Kölcsey: Himnusz, Arany: Letésem a lantot, József Attila: Talán eltűnök hirtelen

Isten és hit: Balassi: Adj már csendességet, Ady: A Sion-hegy alatt, Babits: Jobb és bal, Tóth Árpád: Isten oltó-kése, József Attila: Nem emel föl, Pilinszky: Apokrif

karrier: Balzac: Goriot apó, Stendhal: Vörös és fekete, Tolsztoj: Ivan Iljics halála

későn született ember: Cervantes: Don Quijote, Mikszáth: Beszterce ostroma

lánc: Petőfi: Nemzeti dal, Illyés: Egy mondat a zsarnokságról

létösszegző vers: Csokonai: Az ember, a poézis első tárgya, Berzsenyi: Osztályrészem, Arany: Mindvégig, Babits: Csak posta voltál, József Attila: Tudod, hogy nincs bocsánat, Karóval jöttél, Szabó Lőrinc: Mozart hallgatása közben

mitizálás: Ady: Harc a Nagyúrral, Az ős Kaján, Krúdy: Szindbád, Bulgakov: A Mester és Margarita, Marquez: Száz év magány

mulandóság: Shakespeare: XII. szonett, Verlaine: Őszi chanson, Kosztolányi: Azon az éjjel, Őszi reggeli, Szabó Lőrinc: Mozart hallgatása közben

madár: Heltai: A hollóról és a rókáról, Poe: A holló, Arany: Vörös Rébék, Petőfi: Reszket a bokor, Baudelaire: Az albatrosz

magány: Tóth Árpád: Lélektől lélekgig, József Attila: Reménytelenül

magyarságvers: Ady: A Hortobágy poétája, A Tisza-parton, Az eltévedt lovas

mitizálás: Ady: Harc a Nagyúrral, Az ős Kaján, Nagy László: Ki viszi át a szerelmet

művészlét: Thomas Mann: Tonio Kröger, Hajnóczy Péter: A hangya és a tücsök, Baudelaire: Az albatrosz, József Attila: Thomas Mann üdvözlése, Kosztolányi: Esti Kornél

óda: Horatius: Thaliarchushoz, Melpomenéhez, Berzsenyi: A magyarokhoz I., A magyarokhoz II., Kölcsey: Himnusz, Vörösmarty: Szózat, Gondolatok a könyvtárban, József Attila: Óda

otthon: Arany: Családi kör, Petőfi: Egy estém otthon, Reményik: Eredj, ha tudsz, Pilinszky: Apokrif, Radnóti: Tétova óda, Hetedik ecloga

önmegszólító vers: Babits: Csak posta voltál, József Attila: Tudod, hogy nincs bocsánat

öregség: Burns: John Anderson, szívem John, Arany: Epilogus, A tölgyek alatt, Szabó Lőrinc: Mozart hallgatása közben

ősz: Verlaine: Őszi chanson, Ady: Párisban járt az Ősz, Kosztolányi: Ősz reggeli, Szeptemberi áhítat

példázat: Kafka: Az átváltozás, Thomas Mann: Mario és a varázsló, Szabó Dezső: Feltámadás Makucskán, Illyés Gyula: Puszták népe

prófétaszerep, prófécia: Babits: Jónás könyve, Wass Albert: Üzenet haza

sors: Kölcsey: Himnusz, Zrínyi második éneke, Ady: Elbocsátó, szép üzenet

szonett: Petrarca: Ti szerencsés füvek, boldog virágok, Shakespeare: XII. szonett, LXXV. szonett, Baudelaire: kapcsolatok, Rimbaud: A magánhangzók szonettje, Babits: A lírikus epilógja, Weöres Sándor: Rongyszőnyeg 4.

szerelem: Szapphó: Úgy tűnik nekem, Catullus: Gyűlölök és szeretek, Shakespeare: LXXV. szonett, Balassi: Hogy Júliára talál, így köszöne néki, Csokonai: A boldogság, A Reményhez, Vörösmarty: Ábránd, A merengőhöz, Petőfi: Minek nevezzelek, Szeptember végén: Vajda János: Húsz év múlva, Ady: Lédával a bálban, Héja-nász az avaron, Elbocsátó, szép üzenet, Őrizem a szemed, Juhász Gyula: Anna örök, Tóth Árpád: Esti sugárkoszorú, József Attila: Óda, Flóra, Dsida Jenő: Arany és kék szavakkal

táj: Petőfi: A puszta, télen, Kiskunság, Ady: A Tisza-parton, Juhász Gyula: Tápai lagzi, Tiszai csönd, József Attila: Holt vidék, Téli éjszaka

tavas: Balassi: Borivóknak való, Vörösmarty: Előszó, Áprily: Március

tél: Berzsenyi: Horác, Vörösmarty: Előszó, Petőfi: A puszta, télen, József Attila: Holt vidék, Téli éjszaka

titok: Dante: Isteni színjáték, Vörösmarty: Csongor és Tünde (az Éj monológja) Madách: Az ember tragédiája (Ádám kérdései az Úrhoz), Baudelaire: kapcsolatok, Ady: Szeretném, ha szeretnének

utazás: Homérosz: Odüsszeia, Dante: Isteni színjáték, Cervantes: Don Quijote, Swift: Gulliver utazásai, Voltaire: Candide, Arany: Epilogus, Jókai: Az arany ember, Kosztolányi: Esti Kornél 18. fejezet, Eliot: A háromkirályok utazása, Semprun: A nagy utazás

vándor: Vörösmarty: Csongor és Tünde, Kölcsey: Zrínyi dala, Eliot: A háromkirályok utazása, Kassák: A ló meghal, a madarak kirepülnek, József Attila: Reménytelenül

vihar: Berzsenyi: A magyarokhoz II., Shelley: Óda a nyugati szélhez, Arany: V. László,